

Силабус курсу

Управлінський облік

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 07 – управління та адміністрування

Спеціальність – 071 – облік і оподаткування

Освітньо-професійна програма – Облік і оподаткування

Дні занять: згідно з розкладом

Консультації: згідно з графіком

Рік навчання: 3, Семестр: VI

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.е.н., проф. Задорожний Зеновій-Михайло Васильович

Контактна інформація

z.zadorozhnyy@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

В умовах глобалізації економіки та конкурентної боротьби ефективне ведення бізнесу неможливе без отримання оперативної та в достатній мірі деталізованої інформації про діяльність підприємства, яка формується в системі управлінського обліку. Дисципліна «Управлінський облік» спрямована на формування у студентів системи знань щодо принципів побудови, організації та методики управлінського обліку з урахуванням передового зарубіжного досвіду. Дисципліна забезпечує розуміння особливостей обліку доходів, витрат (за різних систем обліку і калькулювання) та фінансових результатів підприємств з урахуванням їх галузевої специфіки.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	Знати етапи становлення та розвиток управлінського обліку, його об'єктів, принципів та взаємозв'язку з фінансовим обліком. Володіти навиками організації управлінського обліку на підприємстві	Тести
4 / 4	2. Класифікація і поведінка витрат	Знати сучасні підходи до управління витратами, вміти класифікувати витрати для цілей управління, розуміти особливості поведінки витрат	Задачі, тести
2 / 2	3. Витрати, доходи та фінансові результати як об'єкти управлінського обліку	Розуміти особливості формування доходів, витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в різних галузях економіки; вміти виокремлювати об'єкти обліку витрат, об'єкти калькулювання та калькуляційні одиниці з урахуванням галузевої специфіки підприємств	Задачі, тести

6 / 6	4. Система обліку і калькулювання за повними витратами	Володіти навиками відображення в обліку витрат операційної та неопераційної діяльності; вміти формувати собівартість продукції (робіт, послуг) на основі простого, позамовного, попроцесного та попередільного методів обліку витрат.	Задачі, тести
4 / 4	5. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	Розуміти облік витрат і калькулювання за змінними витратами; знати порядок формування собівартості і фінансового результату у системах обліку «директ-костинг» «абзорпшин-костинг», «ABC-костинг».	Задачі, тести
2 / 2	6. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	Володіти навиками формування собівартості продукції (робіт, послуг) в системі обліку та калькулювання за нормативними витратами; розуміти переваги використання системи «стандарт-кост» та нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції	Задачі, тести
4 / 4	7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	Розуміти значення релевантної і нерелевантної інформації; володіти навиками формування інформації для прийняття рішень у процесі постачання, виробництва, реалізації, а також при прийнятті інвестиційних рішень	Задачі, тести
4 / 4	8. Бюджетування і контроль	Володіти навиками з прогнозування витрат та здійснення контролю за виконанням бюджетів	Задачі, тести
2 / 2	9. Облік і контроль за центрами відповідальності	Знати типи центрів відповідальності; володіти навиками зі здійснення обліку й контролю витрат, доходів та фінансових результатів за центрами відповідальності; знати методику формування трансфертних цін	Задачі, тести

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами.

Політика щодо відвідування: За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управлінський облік» визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5 %	15 %	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час заняття. Опитування проводиться з тем 1-5	Модульна робота – макс. 100 балів: теорет. питання – макс. 30 балів; задача 1 – макс. 35 балів; задача 2 – макс. 35 балів	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час заняття. Опитування проводиться з тем 6-9	Модульна робота – макс. 100 балів: теоретичне питання – макс. 30 балів; тестові завдання – макс. 30 балів (10 тестів по 3 бали за тест); задача 1 – макс. 40 балів	Оцінка за виконання завдань тренінгу	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи	Теоретичне питання – макс. 30 балів; Тестові завдання – макс. 30 балів (10 тестів по 3 бали за тест); задача 1 – макс. 40 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Літературні джерела

1. Голов С. Ф. Управлінський облік: Підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 534 с.
2. Єршова Н. Ю. Стратегічний управлінський облік в умовах інноваційно-орієнтованої моделі економіки : монографія. Харків : Лібуркіна Л. М. [вид.], 2019. 391 с.
3. Задорожний З.-М. В., Аверкин Я. Ф. Управлінський облік: особливості та принципи. Фінанс.-кредит. діяльність: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. 2019. Вип. 1. С. 114-120.
4. Задорожний З.-М.В. Внутрішньогосподарська звітність у системі управлінського обліку. Концептуальні основи розвитку системи бухгалтерського і управлінського обліку та звітності: монографія / за наук.ред. д.е.н., проф. З.-М.В. Задорожного. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. С. 26-36.
5. Задорожний З.В. Внутрішньогосподарський облік в будівництві: Монографія. Тернопіль: Екон. думка, 2006. 336 с.
6. Задорожний З.-М.В., Муравський В.В., Семанюк В.З., Омецінська І.Я. Управлінський облік: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2023. 293 с.
7. Задорожний З.-М.В., Омецінська І.Я., Богуцька Л.Т. Управлінський облік: прикладі, задачі, тести: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с.
8. Задорожний З.-М.В., Омецінська І.Я. Внутрішньогосподарська звітність у системі управління підприємством. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020.

Випуск 4. С. 169-184.

9. Задорожний З.-М.В. Стан і перспективи розвитку управлінського обліку в Україні. Стан і перспективи розвитку бухгалтерського обліку в умовах глобалізації: моногр.; за наук. ред. д.е.н., проф. З.М.В. Задорожного. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С. 61-69.

10. Задорожний З.-М.В. Управлінський облік: конспект лекцій. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 60 с.

11. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-XIV/ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

12. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт (нова редакція) / затверджено Наказом Мінрегіонбуду від 31.12.2010 р. №573 URL: <http://httpm.ua/show/2cid08543.htmls://dtkt.co>

13. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджено наказом Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 р. № 373. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>

14. Михальська О. Л., Швець В. Г. Управлінський облік та аналіз виробничих витрат : монографія; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Екон. ф-т. Київ : Кондор, 2019. 222 с.

15. Мірюкова Л. В. Управлінський облік : навч. посіб.; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. Миколаїв : Швець В. М., 2018. 294 с.

16. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку № 1 – 34 / затверджені наказом Міністерства фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

17. Охотнік С. І., Свічкарь Н. М. Управлінський облік: навчальний курс: від теорії до практики. Дніпро: Акцент ПП, 2023. 512 с.

18. Словник термінів бухгалтерського обліку : навч. посіб. / укл. З.-М. В. Задорожний, В. В. Муравський, І. Я. Омецінська. Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка», 2021. 120 с.

19. Стратегічний управлінський облік: підручник / [О. В. Фоміна та ін. ; за заг. ред. О. В. Фоміної]; Держ. торг.-екон. ун-т. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2025. 339 с.

20. Управлінський облік : навч. посіб. / В. Я. Плаксієнко [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук В. Я. Плаксієнка. Полтава: Астроя, 2018. 250 с.

21. Управлінський облік для бухгалтера : практ. керівництво. Дніпро : Баланс-Клуб, 2019. 95 с.

22. Управлінський облік : навч. посіб. / Л. В. Гуцаленко [та ін.]. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 371 с.

23. Управлінський облік : підручник / [О. В. Фоміна та ін.] ; за заг. ред. О. В. Фоміної; Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 227 с.

24. Шевців Л. Ю. Управлінський облік : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2022. 642 с.

25. Appelbaum D., Kogan A., Vasarhelyi M., & Yan Z. Impact of business analytics and enterprise systems on managerial accounting. International Journal of Accounting Information Systems, 2017, 25, 29-44. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2017.03.003>

26. Arvidsson S. (2019). Challenges in Managing Sustainable Business: Reporting, Taxation, Ethics and Governance. London: Palgrave Macmillan Cham. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-319-93266-8>

27. Bhimani Alnoor, Datar Srikant, Horngren Charles, Rajan Madhav. Management and Cost Accounting: 7th edition. Harlow, United Kingdom: Pearson Education Limited, 2019.

28. Clarke Peter. Managerial Accounting: Costing, Decision-Making and Control. 3rd Revised edition, Imprint Institute of Chartered Accountants in Ireland, 2016, 832 p.

29. Horngren C. T., Datar S. M., Rajan M. V. Cost Accounting: A managerial Emphasis. 14th edition. New Delhi : Pearson Edition, 2016. P. 220-222.

30. Turzo, T., Marzi, G., Favino, C., & Terzani, S. (2022). Non-financial reporting research and practice: Lessons from the last decade. Journal of Cleaner Production, 345, DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2022.131154>

31. Gupta M., Hilmola O. K., Williams C.. ABC- and TOC-based systems: A literature review and synthesis. Cost Management (March/April), 2019, p. 25-40.

32. Langfield-Smith Kim, Smith David, Andon Paul, Thorne Helen, Hilton W. Ronald. Management

Accounting, Australia: McGraw-Hill Education, 2017, 1128 p.

33. Management accounting: tutorial / L. V. Hutsalenko [et al.]. Kyiv: NULES of Ukraine, 2020. 338 p.

34. Management Accounting: interactive ebook, 4th Edition / Leslie G. Eldenburg, Albie Brooks, Judy Oliver, Gillian Vesty, Rodney Dormer, Vijaya Murthy, Nick Pawsey. Wiley, 2020, 752 p. ISBN 0730369382, 9780730369387

https://books.google.com.ua/books/about/Management_Accounting.html?id=unkNxQEACAAJ&redir_esc=y

35. Raef A. Lawson. Management Accounting Case Book: Cases from the IMA Educational Case Journal, 2020, 256 p. URL: <https://www.wiley.com/en-ad/Management+Accounting+Case+Book%3A+Cases+from+the+IMA+Educational+Case+Journal-p-9781119724520>

36. Weygandt J. Jerry, Kimmel D. Paul Kieso E. Donald. Weygandt's Managerial Accounting: Tools for Business Decision Making, 1st Edition, Global Edition, 2018, 704 p. URL: <https://www.wiley.com/en-us/Managerial+Accounting%3A+Tools+for+Business+Decision+Making%2C+8th+Edition-p-9781119390381>

37. Zadorozhnyy Z. –M., Muravskyi V., Semaniuk V., Gumenna-Derij M. Global management accounting principles in the system of providing resource potential of the enterprise. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2022. 3 (44), 63-71. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.44.2022.3765>

38. Zadorozhnyi Z.-M. V., Ometsinska I.Ya. Product total cost (work, service): organizational and methodical aspects of its formation. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2019. Том 4. № 31. С.152-162.